

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของ
วิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักข์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย
**Factors Affecting the Efficiency of Successful Operations of Chiang Rai
Un Airak Community Enterprise, Rim Kok, Mueang Chiang Rai, Chiang Rai**

ชาญลิติต สุภาภรณ์ประดับ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) ศึกษาปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักข์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 2.) ศึกษาความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักข์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 3.) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักข์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักข์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย จำนวน 172 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอย ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักข์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักข์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักข์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยการวิเคราะห์การถดถอย พบว่าตัวแปรต้นปัจจัยด้านกระบวนการในการดำเนินงาน ด้านการบริหารการผลิต และด้านการบริหารการเงิน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักข์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน, วิสาหกิจชุมชน

Abstract

This study objectives are 1) To study the operational efficiency factors of the success of Chiang Rai Un Airak Community Enterprise, Rim Kok, Mueang Chiang Rai, Chiang Rai, 2) To study the success of Chiang Rai Un Airak Community Enterprise, Rim Kok, Mueang Chiang Rai, Chiang Rai, and 3) To study the factors affecting the efficiency of the successful operation of the Chiang Rai Un Airak Community Enterprise, Rim Kok, Mueang Chiang Rai, Chiang Rai. The sample used was 172 members of Chiang Rai Un Airak Community Enterprise, Rim Kok, Mueang Chiang Rai, Chiang Rai which obtained by simple random sampling. The instrument used for data collection was a 5 Point Likert Scale questionnaire with a reliability of 0.88. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. and regression analysis. The results showed as the following; 1. The level of factors affecting the efficiency of the successful operation of the Chiang Rai Un Airak Community Enterprise, Rim Kok Subdistrict, Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province, overall and by each aspect, was at the highest level. 2. The level of efficiency in the successful operation of the Chiang Rai Un Airak Community Enterprise, Rim Kok, Mueang Chiang Rai, Chiang Rai. Overall, it's at the highest level. 3. Factors affecting the efficiency of the successful operation of Chiang Rai Un Airak Community Enterprise, Rim Kok, Mueang Chiang Rai, Chiang Rai. The analyzation by multiple regression, it was found that the variables of the process factors in the operation production management and financial management affects the efficiency of the successful operation of the Chiang Rai Un Airak Community Enterprise with a statistically significant level of 0.05.

Keywords : the Efficiency, Community Enterprise

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำในเรื่องของการถือครองที่ดิน ทั้งปัญหาสูญเสียสิทธิในที่ดินของเกษตรกร และผู้ยากจน ซึ่งถือเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ที่จะต้องแก้ไขปัญหา ธนาคารที่ดินจึงเป็นส่วนสำคัญที่เข้ามาช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน หรือ (บจธ.) ร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์จำนวน 100 ครัวเรือน ภายใต้โครงการต้นแบบการบริหารจัดการที่ดินแบบครบวงจร ให้ความช่วยเหลือ จัดหาที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินทำกิน ต้องการหาที่ดินประกอบอาชีพเกษตรกรรม ณ บ้านเวียงกือนา ต.ริมกก อ.เมือง จ.เชียงราย (สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน, 2563.)

โครงการบ้านเวียงกือนา ที่ทำกินของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ เกิดจากการรวมตัวของสมาชิกกว่า 100 ครัวเรือน ที่ต้องการที่ดินเพื่อการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม โดยเฉพาะปลูกพืชผักปลอดสาร อาทิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมมะลิ ผักกาดฮ่องเต้ ผักกาดเขียว เพาะเห็ดนางฟ้า เลี้ยงปลา เป็นต้น และยังแบ่งพื้นที่ส่วนกลางของกลุ่มไว้ประมาณ 5 ไร่ สำหรับใช้เป็นพื้นที่เป็นที่ทำการของวิสาหกิจ ถนน และสาธารณูปโภค (จรัส บำรุงแคว้น, 2562) การพัฒนาสังคมจะให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขนั้น จะต้องมุ่งเน้นทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กันไป ด้านเศรษฐกิจคือการแก้ไขปัญหาความยากจนโดยการเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ไม่เป็นหนี้สาธารณะ ซึ่งจะสามารถเพิ่มทรัพย์สินได้ ด้านสังคมคือ การพัฒนาด้านความสัมพันธ์ ของคนในสังคมให้ปราศจากความขัดแย้ง มีความสามัคคีกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อประชาคมในสังคมมีเศรษฐกิจที่ดีสังคมมั่นคงอบอุ่นก็จะส่งผลให้ การเมืองการปกครองมีความมั่นคง มีเสถียรภาพด้วยเช่นกัน ในที่สุดประชาชนก็จะมีชีวิตอยู่ เย็นเป็นสุขได้ (แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย, 2564.)

ดังนั้น การศึกษารั้วนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งชุมชนในเขตอำเภอเมืองเชียงราย มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก จึงเกิดการรวมกลุ่มเพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งกลุ่มอาจเกิดขึ้นจากกระบวนการจัดทำแผนแม่บทชุมชน เกิดการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่มเอง เกิดการชักชวนของผู้นำในชุมชน หรือเกิดจากการส่งเสริมของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อศึกษา ให้ทราบถึง คุณลักษณะพื้นฐานของสมาชิกกลุ่ม ปัจจัยด้านกระบวนการดำเนินงาน ความสำเร็จ ของวิสาหกิจชุมชน ว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือหลักการของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน หรือไม่อย่างไร และสามารถดำเนินการให้ดำรงอยู่ได้จนทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง เกิดการสร้าง งาน สร้างรายได้ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสมาชิกในกลุ่ม มีการจัดสรรผลประโยชน์และความ ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ต่อสมาชิกภายในกลุ่ม ตลอดจนทำให้ทราบถึงปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ รวมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหาอันจะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ในการนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการ

พัฒนากระบวนการ และการดำเนินงานของกลุ่ม อีกทั้งยังเป็นกรณีศึกษาให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย

สมมติฐานของการวิจัย

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดความประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ซึ่งจะไปด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ ดังนี้ ปัจจัยด้านความสามารถของผู้นำ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านการบริหารการผลิต ปัจจัยด้านการบริหารการตลาด ปัจจัยด้านการบริหารเงิน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ขอบเขตเนื้อหาความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ คือ ความสามารถในการทำกำไรให้กับสมาชิก ความสามารถในการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของสมาชิก ความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก ความสามารถในการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ประชากรจำนวน 300 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร (Taro Yamane, 1973.) ด้วยความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5%

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย จำนวน 172 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

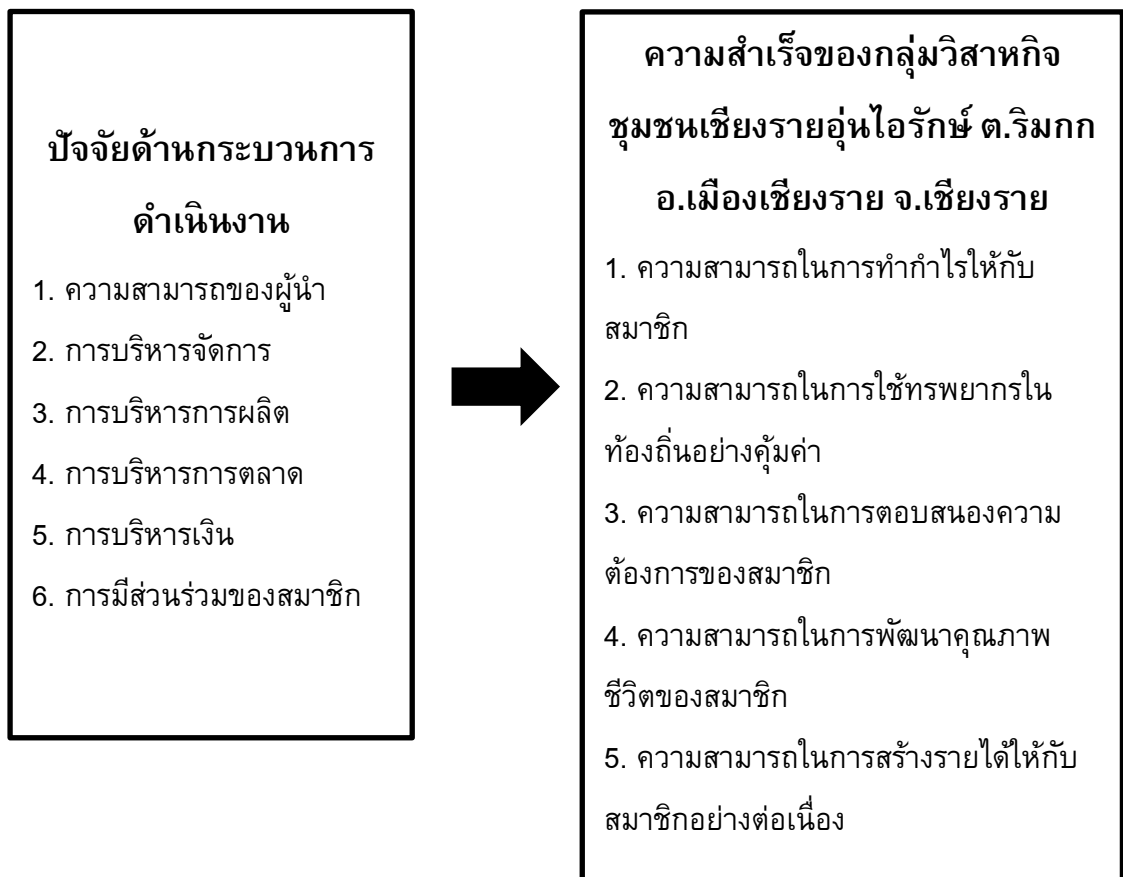
พื้นที่ในการศึกษา คือ วิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ่นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนการเก็บข้อมูลในเดือน มีนาคม – กรกฎาคม พ.ศ. 2565

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ เป็นทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ่นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ผู้ศึกษาจึงกำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสามารถของผู้นำ เป็นพฤติกรรมการณ์นำของผู้นำที่ทำให้เกิดการปฏิบัติการที่สร้างความเคลื่อนไหวให้เกิดขึ้นในองค์กรตามที่กำหนดไว้ ภาวะผู้นำจึงเป็นเรื่องของศิลปะของการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อให้ผู้ตามเกิดแรงจูงใจและมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม (Koontz and Wehrich, 1988.)

การบริหารจัดการการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน เป็นกระบวนการบริหารจัดการในชุมชน โดยศึกษาการจัดการองค์กรและการบริหาร การผลิต การเงิน และการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกิดความประสบความสำเร็จ เกณฑ์พิจารณาประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2553) ได้แก่ 1. วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนจัดตั้งแล้วไม่ได้ประกอบการ คือ สมาชิกที่ไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม หรือไม่ได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน คือ ต่างคนต่างทำ หรือกลุ่มไม่ได้ดำเนินกิจกรรมใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียนไว้หรือกลุ่มได้เลิกกิจการแล้ว โดยไม่ได้แจ้งยกเลิกให้กับนายทะเบียน หรือการดำเนินกิจการแบบเจ้าของคนเดียว 2. วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนจัดตั้งแล้วได้ประกอบการ คือ สมาชิกที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียนไว้

การบริหารการผลิต กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิต(input) ที่ใส่ในกระบวนการผลิตออกมาเป็นผลผลิต โดยปัจจัยการผลิตในที่นี้ในทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการแล้ว รวมถึงสินค้าทุกชนิดที่ใช้อยู่ในกระบวนการผลิต ส่วนผลผลิตคือสินค้าและบริการทุกชนิดที่ได้จากกระบวนการผลิตนั้น ๆ (นราทิพย์ ชูติวงศ์, 2554.)

การบริหารการตลาด การตลาดเป็นกิจกรรมทางธุรกิจที่ทำให้สินค้าและบริการผ่านจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค เพื่อสนองต่อความต้องการและทำให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจ และในขณะเดียวกันก็บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการด้วย (E. Jerome McCarthy, 1990.)

ส่วนประสมการตลาด (Marketing mix) เป็นปัจจัยทางการตลาดที่ควบคุมได้ ซึ่งบริษัทต้องใช้ร่วมกันเพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมายส่วนประสมการตลาด อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ปัจจัยภายในทางการตลาด หรือปัจจัยทางการตลาด (Internal Marketing Factor หรือ Marketing Factor) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่บริษัทควบคุมได้ โดยทั่วไปส่วนประสมทางการตลาดประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) หรือเรียกว่า 4Ps โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สินค้าหรือบริการที่อาจจะเหมาะสมกับความต้องการของตลาดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ทุกสินค้ามีวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์และมีข้อดีข้อเสียเฉพาะตัว ซึ่งหนึ่งในความท้าทายของการตลาดก็คือการเลือกและสื่อสาร 'จุดขาย' ของสินค้าให้เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าที่เราเลือกไว้

2. ราคา (Price) หมายถึง กลยุทธ์ส่วนการตั้งราคาสินค้า ลูกค้าแต่ละกลุ่มมีความสามารถและพฤติกรรมในการใช้เงินไม่เหมือนกัน นอกจากนั้นแล้วสินค้าบางอย่างก็มีมูลค่ามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับราคาและมุมมองของผู้ถือด้วย กลยุทธ์ด้านราคาที่ดีที่สุดกลยุทธ์ที่สามารถเพิ่มยอดขายและกำไรให้กับสินค้าได้มากที่สุด

3. การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง สถานที่ขายและช่องทางการขายของสินค้า สินค้าส่วนมากต้องมีการกระจายสินค้าเพื่อให้สามารถเข้าถึงลูกค้าได้ง่ายขึ้น ลูกค้าแต่ละกลุ่มจะมีช่องทางการขายไม่เหมือนกัน กลยุทธ์ด้านช่องทางการขายที่ดีต้องเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่เราต้องการได้ และต้องมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

4. การส่งเสริมการขาย (Promotion) หมายถึง กลยุทธ์การส่งเสริมการขายบางที่ก็ถูกเรียกว่าการสื่อสารการตลาด (marketing communication) ซึ่งก็รวมทุกอย่างตั้งแต่การทำโฆษณาการจัดโปรโมชั่นส่งเสริมการขาย และการประชาสัมพันธ์ลูกค้า การส่งเสริมการขายคือกระตุ้นให้กลุ่มลูกค้าหลักของเรามีความอยากซื้อสินค้ามากขึ้น การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขาย (Personal Selling) และการขายโดยไม่ใช้พนักงานขาย (Nonpersonal Selling) ซึ่งประกอบด้วยดังนี้

การบริหารเงิน การบริหารทางการเงินในธุรกิจ ผู้บริหารการเงินจะเป็นบุคลากรฝ่ายสำคัญที่มีบทบาทในการควบคุมนโยบายทางการเงิน ทำหน้าที่ในการบริหารเงินในองค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย โดยทำหน้าที่ทางการเงินต่าง ๆ เช่น วิเคราะห์โครงการลงทุนวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ ตัดสินใจเลือกโครงการลงทุนจัดหาเงินทุนจากทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุดต่อธุรกิจ จัดสรรเงินทุนไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ (จิรภา ศักดิ์กิตติมาลัย, 2548.)

การมีส่วนร่วมของสมาชิก มีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน มีองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการวางแผนในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลสามารถที่จะทำให้กิจการดำเนินการตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรสามารถส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลสร้างความพึงพอใจกับสมาชิกในองค์กร ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการประกอบกิจการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกและองค์กร ซึ่งเป็นผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรในการบริหารจัดการองค์กรต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีขอบเขตครอบคลุมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย จำนวน 300 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร (Taro Yamane) ด้วยความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 คน

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร (Taro Yamane, 1973) ด้วยความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย จำนวน 172 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาของการเป็นสมาชิก

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ตามกรอบแนวคิดซึ่งมีปัจจัยในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1.ปัจจัยด้านความสามารถของผู้นำ 2.ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ 3.ปัจจัยด้านการบริหารการผลิต 4.ปัจจัยด้านการบริหารการตลาด 5.ปัจจัยด้านการบริหารเงิน 6.ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก มาใช้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ตามกรอบแนวคิด ได้แก่ 1.ความสามารถในการทำกำไรให้กับสมาชิก 2.ความสามารถในการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า 3.ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของสมาชิก 4.ความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก 5.ความสามารถในการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกอย่าง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอ่อนไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาให้กลุ่มเป้าหมาย
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด
4. นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ทำการบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

ผลการวิจัย

จากการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 2) ศึกษาความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ จำนวน 172 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอย ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยการวิเคราะห์การถดถอย พบว่าตัวแปรต้นปัจจัยด้านกระบวนการในการดำเนินงาน ด้านการบริหารการผลิต และด้านการบริหารการเงิน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านความสามารถของผู้นำการบริหารจัดการ การบริหารการตลาด การมีส่วนร่วมของสมาชิก ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 6.513 - 0.156(\text{การบริหารการเงิน}) - 0.237(\text{การบริหารการผลิต})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = -0.180(\text{การบริหารการเงิน}) - 0.282(\text{การบริหารการผลิต})$$

อภิปรายผล

จากการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชิงรายอุ่นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความสามารถของผู้นำ การบริหารจัดการ การบริหารการผลิต การบริหารการตลาด การบริหารการเงิน การมีส่วนร่วมของสมาชิก ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชิงรายอุ่นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาปัจจัยแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ปัจจัยด้านความสามารถของผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 7 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ความสามารถในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่สมาชิก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ ความสามารถในการวางแผนทำงานอย่างรอบคอบ

1.2 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รองลงมา คือ การนำเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดความเรียบร้อยและมีประสิทธิผลต่อกลุ่ม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ การจัดโครงสร้างขององค์กรและการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกมีความชัดเจน

1.3 ปัจจัยด้านการบริหารการผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 4 ข้อ และ อยู่ในระดับมากจำนวน 1 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเตรียมและจัดหาผลผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการ รองลงมา คือ การกำหนดคุณภาพของวัตถุดิบในการผลิต และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ การวางแผนการตลาดของผลผลิตและการกำหนดขั้นตอนการผลิต

1.4 ปัจจัยด้านการบริหารการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 6 ข้อ และ อยู่ในระดับมากจำนวน 1 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำตลาดภัณฑ์ไปจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าและเทศกาลต่าง ๆ รองลงมา คือ การวางแผนการตลาดและการจัดจำหน่าย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ การส่งเสริมการขายหรือการทำโปรโมชั่นอย่างต่อเนื่อง

1.5 ปัจจัยด้านการบริหารการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 ข้อ และ อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนการเงินก่อนการลงทุน รองลงมา คือ การทำบัญชีการเงินที่ชัดเจนและโปร่งใส และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ การจัดทำงบประมาณ รายรับ - รายจ่าย ประจำปี

1.6 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 8 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและชี้ประเด็นปัญหา และการมีส่วนร่วมในการหาตลาดให้กลุ่มอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรรายได้และผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและทิศทางของกลุ่ม

2. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ้นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการทำกำไรให้กับสมาชิก ที่ด้านความสามารถในการทำกำไรให้กับสมาชิกสูงสุด น่าจะเป็นเพราะมีการวางแผนการจัดการอย่างรอบคอบ วางแผนการตลาดของผลผลิต กำหนดราคาขายอย่างเป็นมาตรฐาน มีการนำสินค้าไปจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าและตามเทศกาลต่าง ๆ รองลงมา คือ ความสามารถในการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านความสามารถในการตอบสนองความต้องการของสมาชิก

3. ผลวิเคราะห์การถอดถอดพหุคุณและสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ้นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยใช้ปัจจัยด้านกระบวนการดำเนินงาน เป็นตัวพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารการผลิต และด้านการบริหารการเงิน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ้นไอรักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านความสามารถของผู้นำการบริหารจัดการ การบริหารการตลาด การมีส่วนร่วมของสมาชิก ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ้นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ้นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย ได้ร้อยละ 66

สรุปได้ว่าปัจจัยด้านกระบวนการดำเนินงาน ทั้ง 6 ด้านได้แก่ ปัจจัยด้านความสามารถของผู้นำ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารการผลิต ด้านการบริหารการตลาด ด้านการบริหารการเงิน ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ตามลำดับ เป็นปัจจัยความสำเร็จที่ร่วมกันส่งผลต่อการประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ้นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต.ริมกก อ.เมือง เชียงราย จ.เชียงราย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ยังขาดความรู้ด้านการวางแผนการดำเนินงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนความรู้ด้านการวางแผนการดำเนินงานให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ๋นไอรักษ์ เพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและทิศทางที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลายกลุ่มยังประสบปัญหาด้านการเงิน คือ ขาดเงินทุนหมุนเวียนภาครัฐควรให้การสนับสนุนด้านเงินทุนและการตลาดแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ตลอดจนธนาคารที่เป็นแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ควรคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอัตราพิเศษ หรืออัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าปกติ

เอกสารอ้างอิง

- จิรภา ศักดิ์กิตติมาลัย. 2548. การเงินธุรกิจ. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- จรัส บำรุงแคว้น (2562). ต้นแบบโมเดลบริหารจัดการที่ดินครบวงจร. ค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.thailandplus.tv/archives/92700>
- นราทิพย์ ชูติวงศ์. (2554). ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย (2564). ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด. ค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2565, จาก <http://123.242.164.131/cpwp/?cat=15>
- สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน. เชียงรายอุ๋นไอรักษ์ ต้นแบบชุมชนบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกร. ค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.bltbangkok.com/lifestyle/urban-living/5273/>
- Koontz , H. and Wehrich . H. 1988. Management. New York : McGraw –Hill
- Leithwood, Kenneth ;Begley, Paul T. and Cousins , J.Bradley. 1994. Development expert
- McCarthy, E. Jerome & Perreault William D, Jr. (1990). Basic Marketing. (10th ed). Illinois. Ridchard D. Irwin,Inc.